

Mitmekesine ülevaade ägeda koronaarsündroomi käsitlemise arengust

Märt Elmet – Eesti Kardioloogide Selts

Eesti Kardioloogide Selts korraldas 10. juunil 2011 Tallinnas konverentsi „Äge koronaarsündroom Eestis: hetkeseis ja tulevik“. Südame isheemiatõve preventsiiooni kõrval on ägedate koronaarsündroomide kiire ja efektiivne käsitus üks olulisemaid tegureid, mis mõjutab haiguse kulgu ja vähendab tüsistuste tekkeriski. Ägedate koronaarsündroomide käsitlemise teeb keeruliseks selle komplekssus, interdistsiplinaarsus ja tempo, kus loetud minutite jooksul tuleb tagada väga hea koostöö erinevate raviasutuste ning mitme eriala spetsialistide vahel.

Konverents korraldati koostöös Euroopa Kardioloogide Seltsiga ning see andis võimaluse eriala rahvusvaheliste arvamusiidrite ettekannete kaudu saada ülevaade südamelihaseinfarkti käsitlesest erinevates Euroopa riikides, võrrelda nende arengut Eesti hetkeseisuga ning määrata Eesti jaoks vajalikud arengusuunad. Prof Steen D. Kristensen Taanist on tunnustatud ekspert ägedate koronaarsündroomide käsitlese vallas ning üks programmi „Stent For Life“ liidritest. Programmi üheks eesmärgiks on nõustada erinevates Euroopa riikides erakorralise koronaarangioplastika võrgustike loomist. Prof Kristensen tõi välja asjaolu, et väikestel riikidel on selge eelis olla paindlik ning pakkuda ägeda südamelihaseinfarktiga patsientidele kiiret ja kvaliteetset abi. Ta pidas optimaalseks praegu Eestis toimivat süsteemi, kus ägedate koronaarhaigete ravi on koondatud kahte ööpäev läbi angioplastikat teostavasse haiglasse (PERH ja TÜ Kliinikum). Prof Marko Noc Ljubl-

jana Ülikooli haiglast tutvustas Sloveenia kogemust ägeda infarktiga patsientide logistiliste skeemide väljatöötamisel. Mitmed esiletoodud probleemid olid väga sarnased Eesti omadega, näiteks raskused saavutada erinevate haiglate sujuv koostöö ning piiratud võimalused patsientide kiireks transpordiks kiirabiga. Sellele vaatamata on hea organisatoorse tööga suudetud Sloveenias käivitada eeskujulikult toimiv süsteem ägeda koronaarsündroomiga patsientide kiireks raviks. Põhjaliku ülevaate koronaarhaiguse korral kasutatavate antitrombootiliste ravimite farmakoloogiast andis Pariisi Pierre ja Marie Curie Ülikooli prof Jean-Philippe Collet, kes on ka ise olnud tegev nende ravimite arendustöös. Prof Collet tõi välja kasutusel olevate antiagregantidega seotud probleeme ning võimalikke lahendusi uue põlvkonna ravimite abil.

Eesti lektorite ülesandeks oli anda ülevaade meie praegusest olukorrast. Dr Veiko Vahula Pärnu Haiglast esindas niinimetatud ilma angiograafiavõimaluseta haiglaid, kus ST-segmeni elevatsiooniga infarktihaiget ei ole võimalik 2 tunni jooksul transportida koronaarangioplastikale, vaid tuleb kohapeal keskenduda medikamentoosle ravile. Praeguste teadmiste valguses on ägeda infarkti ravi eelistatud võimalikult varane invasiivne taktika. Suurem osa Eesti rahvastikust elab piirkonnas, kust neid on võimalik aktsepteeritava ajakuluga transportida ööpäev läbi angioplastikat teostavasse haiglasse. Nende haiglate töökogemusest andsid ülevaate dr Jaanus Laanoja (PERH) ja allakirjutanu (TÜ Kliinikum).

Prof Jean-Philippe Collet ja dr Märt Elmet konverentsil diskuteerimas.

Esinejad tõi oma ettekannetes välja mitmeid ühiseid probleeme, näiteks vajaduse senisest selgemalt kindlaks määrata erinevate haiglate roll ägeda koronaarhaige ravi ning parandada koostööd kiirabiga.

Prof Raul-Allan Kiivet tutvustas TÜ tervishoiu instituudi ja TÜ Kliinikumi südamekliiniku koostööna valminud kokkuvõtet „Revaskulariseerimine südame isheemiatõve ravi Eestis“, kus on põhjalikult analüüsitud aastatel 2000–2009 tehtud angioplastika ja kirurgilise revaskulariseerimise protseduure. Selle töö abil saab muu hulgas ülevaate korduva revaskulariseeriva ravi vajadusest meie oludes ja revaskulariseeriva ravi sageduse olulistest erinevustest sõltuvalt patsiendi elukohast. Meie kardioloogia kõige esinduslikuma andmekogu – Eesti müokardiinfarkti registri – hetkeseisu tutvustas dr Mai Blöndal Tartu Ülikoolist. Praegu on register sunnitud tegutsema müokardiinfarkti moodulina, kuid sihikindla arendustöö tulemusel saab sellest järgmisel aastal riiklik register ning praegu on käimas registri kiire laienemine väiksematesse Eesti haiglasesse.

mart.elmet@kliinikum.ee